

ФАКУЛТЕТ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ
КАТЕДРА „ГЕОГРАФИЯ, РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И ТУРИЗЪМ“

Утвърждавам:
(Декан: проф. д-р Цв. Игнатова-Иванова)

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

на специалност: География и биология

Област на висше образование: шифър: 1. Педагогически науки

Професионално направление: шифър 1.3. Педагогика на обучението по...

Образователно-квалификационна степен: Бакалавър

Професионална квалификация: Учител по география и биология

Шумен
2021 г.

Квалификационна характеристика на специалност „География и биология“	Издание 1	Редакция 1	10.06.2021	Стр. 1/5
--	-----------	------------	------------	----------

Квалификационната характеристика на завършилите специалност „География и биология“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“, придобили висше образование в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, както и учебният план, осигуряващ тяхната подготовка, са съобразени с Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационна степен „бакалавър“ - ПМС № 162/2002 г.; Постановление №125 на МС от 24 юни 2002 г.; Националния класификатор на професиите и длъжностите в Република България (МТСП, 2011 г., Приложение 4 към Заповед № РД01-931/27.12.2010 г. с влезлите в сила промени в НКПД-2011 от 01.03.2018 г.); Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, приета с ПМС № 289 от 07.11.2016 г.; ЗВО; Правилника за структурата и организацията на процеса на обучение в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“.

I. ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Основна цел

Целта на обучението в специалността е подготовката на информирани и практически подготвени педагози по география и биология, притежаващи професионални компетентности, които ще им осигурят възможност за провеждане на учебна, научно-методическа, изследователска и организационно-управленческа дейности в системата на училищното образование, както и за пълноценна реализация в научно-изследователската област.

2. Допълнителни цели

2.1. Реализиране на цялостна фундаментална, теоретична и практико-приложна подготовка, която да осигурява интегративни и интердисциплинарни знания в три направления – географско, биологично и педагогическо. Направленията са традиционни за подготовката на учители по география и биология и се реализират чрез набор от географски, биологични и психолого-педагогически дисциплини, изучавани от студентите.

2.2. Формиране на професионални умения и компетентности, в съответствие с изискванията, произтичащи от членството на България в Европейския съюз и необходимостта от хармонизиране на българската образователна система с европейската.

2.3. Създаване на образователна среда, осигуряваща възможност на бъдещите бакалаври по специалността да овладеят съвременни методи на изследване, за изява на тяхното творческо и иновативно мислене.

2.4. Създаване на условия за придобиване на необходимата практико-приложна подготовка на завършилите специалността за изпълнение на професионалните задължения.

2.5. Формиране на набор от професионално-личностни качества, компетентности и стремеж към непрекъснато самоусъвършенстване и самообразование.

3. Задачи

3.1. Учителите по география и биология да придобият професионална географска, биологична и педагогическа компетентност за успешна реализация в съответствие с постоянно развиващата и усъвършенстваща се образователна система.

Квалификационна характеристика на специалност „География и биология“	Издание 1	Редакция 1	10.06.2021	Стр. 2/5
--	-----------	------------	------------	----------

3.2. Формиране на професионални личностни качества въз основа на учебни програми, съобразени с новостите в географската и биологична наука и световните образователни тенденции.

3.3. Образователният процес по специалността да се реализира въз основа на съвременните критерии за качество на висшето образование, които изискват бъдещите учители по география и биология да придобият умения за търсене и анализ на разнообразни източници на научна географска, биологична, психологическа и педагогическа информация за формиране на комплекс от различни видове компетентност.

II. КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

1. Област и обхват на знанията

Завършилите ОКС „бакалавър“ специалност „География и биология“ трябва да притежават знания за:

- общите закономерности и териториални особености на компонентите на природната среда;
- общите закономерности и териториални особености на компонентите на социално-икономическите процеси и явления в глобален и регионален план;
- особеностите и закономерностите на процесите и явленията на живата природа;
- общите природни закони и проявленията им при биологичните обекти и явления;
- иновативните образователни технологии, техники и методи на преподаване и оценяване, приложими за учебния предмет;
- когнитивното, емоционалното и физическото развитие на отделните възрастови групи деца и ученици;
- частната дидактика на географията и биологията;
- нормативната база и тенденциите за развитие на българската образователна система;
- информационно-комуникационните технологии в обучението.

Знанията на завършилите ОКС „бакалавър“ трябва да са на равнището на новите научни постижения в областта на географията, биологията и педагогическите науки.

В хода на обучението се формират профилиращи знания, необходими за успешната реализация на завършващите специалисти, чрез формите на задължителната подготовка, избираемите дисциплини и по време на теренните и учебни практики.

2. Област и обхват на уменията

Завършилите бакалавърска степен в специалност „География и биология“ трябва да притежават умения за:

- прилагане на усвоените знания по география, биология, педагогика и психология в процеса на обучение в средното училище;
- планиране, организиране и управление на учебно-възпитателния процес по география и биология;
- прилагане на новостите в сферата на професионалната област при решаване на разнообразни теоретични и практически задачи;
- планиране, организиране и провеждане на самостоятелно научно и педагогическо изследване по важен за процеса на обучение проблем и др.

Квалификационна характеристика на специалност „География и биология“	Издание 1	Редакция 1	10.06.2021	Стр. 3/5
--	-----------	------------	------------	----------

3. Компетентности (знания и умения, прилагани в практиката)

3.1. Личностни компетентности

- Да спазват общочовешките ценности и етичните норми по време на организирания и провеждан от тях образователно-възпитателен процес.
- Да овладяват нови знания и да повишават непрекъснато своята квалификация в светлината на идеите за учене през целия живот.
- Достъпно и точно да разкриват пред учениците знания за основните географски и биологични дисциплини.
- Да извеждат частнонаучни изводи в областта на географията и биологията, въз основа на емпирични изследвания.
- Бъдещите бакалаври да осъзнават и изявяват активна гражданска позиция.
- Да формират личностни качества, свързани с толерантност и съпричастност към решаването на геополитическите, социално-икономическите и екологичните проблеми.
- Да развият у себе си професионална мотивираност и отношение към бъдещата професия.
- Да се ориентират в ключовите проблеми на съвременния живот: екологически, политически, граждански, социокултурни и др.
- Да решават проблеми при реализиране на комуникативност, търсене и анализ на информация, вземане на решения, организация на съвместна дейност, работа в екип и др.
- Да прилагат съвременните информационно-комуникационни технологии в учебния процес.

3.2. Професионални компетентности

- Да планират, организират, анализират и управляват компетентно образователно-възпитателния процес по география и биология.
- Да познават нормативната уредба за системата на предучилищното и училищното образование, държавните образователни стандарти, необходими за професионалното изпълнение на бъдещите задължения.
- Да демонстрират експерименти и организират лабораторната работа на учениците.
- Да подбират оптимален комплекс от подходи, методи, средства и форми в обучението.
- Да извършват оценяване на учениците съобразно с изискванията на Наредба №11/20.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.
- Да планират, организират и провеждат форми на работа в извънкласна среда.
- Да познават техники и начини за формиране в учениците на комуникативни умения, критично и конструктивно мислене, за ефективно търсене, извличане, подбор и преценка на полезността на информация от различни източници.
- Да работят в екип с колеги при провеждане на интердисциплинарни организационни форми.
- Да участват в квалификационни и информационни форуми и да представят добри и иновативни педагогически практики.

3.3. Инструментални компетентности

- Да притежават умения за извършване на демонстрационен биологичен експеримент.
- Да притежават умения за работа с необходимата апаратура за провеждане на биологичен експеримент.

- Да притежават умения за използване възможностите на информационните и комуникационните технологии и механизмите за интегрирането и приложението им в образователния процес.

3.4. Технологични компетентности

- за реализиране на процес на обучение съгласно изискванията на държавните образователни стандарти и учебните програми с използване на интерактивни методи и форми и информационно-комуникационни технологии;
- за усъвършенстване на собствената си професионална дейност.

III. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите специалността „География и биология“ с ОКС „бакалавър“ могат да бъдат назначавани на следните длъжности:

1. Учител, старши учител и главен учител по география и икономика в училищата в системата на училищното образование.
2. Учител, старши учител и главен учител по биология и здравно образование в училищата в системата на училищното образование.
3. Учител по човекът и природата в училищата в системата на училищното образование.
4. Лица на възпитателска длъжност в училищата в системата на училищното образование.
5. Експерти в регионални управления на образованието, общински и областни структури, институции и звена за подготовка, контрол и управление на кадри в сферата на образованието.
6. След спечелен конкурс да бъдат назначавани във висши училища или изследователски институти.

IV. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННАТА СТЕПЕН „БАКАЛАВЪР“ ПО СПЕЦИАЛНОСТ „ГЕОГРАФИЯ И БИОЛОГИЯ“

Бакалавърската степен се придобива след четиригодишен курс в редовна форма на обучение – 8 семестъра (240 кредита), съгласно приложения учебен план.

Дипломирането се извършва при условията, регламентирани от Правилника за структурата и организацията на процеса на обучение в ШУ „Епископ Константин Преславски“:

- I вариант:**
1. Писмен държавен изпит по география и биология
 2. Държавен практико-приложен изпит по география
 3. Държавен практико-приложен изпит по биология

- II вариант:**
1. Защита на дипломна работа
 2. Държавен практико-приложен изпит по география
 3. Държавен практико-приложен изпит по биология

V. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

- Да продължат образованието си в ОКС „магистър“;
- Да получат ново висше образование;
- Да участват в различни форми на образование през целия живот.

Квалификационна характеристика на специалност „География и биология“	Издание 1	Редакция 1	10.06.2021	Стр. 5/5
--	-----------	------------	------------	----------